گوگل اسکولار چه قدر بزرگ است؟

وقتی صحبت از جستجوی مقالات علمی می‌شود، اولین گزینه که به ذهن خطور می‌کند، جستجو درگوگل اسکولار است. موتور جستجوی قدرتمندی که به نظر می‌رسد در هر زمینه آکادمیک مطلب دارد؛ اما کشف این واقعیت که چه تعداد مقاله توسط این موتور جستجو قابل بازیابی است، کار آسانی نیست.
تحقیقات اخیر نشان می‌دهد که این مسئله به خاطر استراتژی کمپانی گوگل است که از بیان عدد واقعی امتناع می‌ورزد. بعضی از دانشگاهیان بر این عقیده‌اند که سرویس گوگل اسکولار استنادات را بالا برده است، اگرچه این ضرورتاً اتفاق بدی نیست.
درحالی‌که کشف تعداد مدارک نمایه شده در پایگاه‌های کتابشناختی سنتی مثل تامسون رویترز مربوط به وب آو ساینس و اسکوپوس الزویر بسیار ساده است و تنها یک جستجوی ساده ما را به پاسخ می‌رساند. جستجوی آکادمیک مایکروسافت به‌طور مشابه ساده است. بااین‌حال گوگل اسکولار چنین وسیله‌ای را برای محققان کتاب سنج فراهم نکرده است و غول جستجوی وب (گوگل اسکولار) انتشار چنین اطلاعاتی را محدود کرده است.
برای رسیدن به پاسخ این معما، کتاب‌سنجی از دانشگاه والنسیا اسپانیا به همراه همکارانش ۴ روش متفاوت برای پی بردن به تعداد کل مقالات نمایه گوگل اسکولار استفاده کردند. اگرچه هر کدام از این روش‌ها محدودیت‌های خاص خود را دارد، اما بااین‌حال نتایج مشابهی را گزارش کرده‌اند. طبقگزارشاین گروه تحقیق، ۱۰±۱۶۰ میلیون مدرک شامل مقالات، کتاب‌ها، ثبت اختراع و موارد قانونی در گوگل اسکولار نمایه شده است. این مطالعه از نظر عده‌ای از صاحب‌نظران بسیار خلاقانه و کامل است.

بااین‌حال پاره‌ای سؤالات مهم دیگر دانشگاهیان را پاسخ نداده است. این‌که چه نسبتی از تمام مدارک علمی و دانشگاهی توسط گوگل اسکولار پوشش داده شده است؟ مطالعه دیگری توسط محققین دانشگاه پنسیلوانیا که تعداد مدارک تحت پوشش گوگل اسکولار را ۱۰۰ میلیون تخمین زده بود، پیشنهاد می‌کند که ۸۸% از مدارک دانشگاهی به زبان انگلیسی در وب را پوشش می‌دهد که این پوشش دهی بسیار خوبی است.

معمای دیگر این است که چگونه به ارزیابی کیفیت آمار استنادات گوگل اسکولار بپردازیم (منظور تعداد دفعاتی که یک مقاله توسط نویسنده دیگر مورد استناد واقع می‌شود). به طور کلی، تعداد استنادات گوگل اسکولار به نظر می‌رسد که بالاتر از آن‌هایی است که توسط منابع دیگر ارائه شده است؛ که این ظاهراً به این دلیل است که پایگاه‌های اطلاعاتی مثل وب آو ساینس منابعی را می‌پذیرد که استنادات به آن بیشتر باشد و به میزان حداقلی ضریب تأثیر آن‌ها پیشی گیرد. درحالی‌که گوگل اسکولار طیف بسیار گسترده‌تری از منابع را می‌پذیرد.

این لزوماً بد نیست. گفته می‌شود که چنین منابعی می‌تواند میزان مقالاتی که محققان می‌خوانند را افزایش دهد در مقابل مقالاتی که تنها در مجلات برتر منتشر می‌شود و به طبع شانس دسترسی به آن‌ها و مطالعه کاهش می‌یابد. اما یک مشکل بالقوه این است که بعضی مردم گمان می‌کنند که هر چه تعداد استنادات بیشتر باشد، لزوماً آن پایگاه داده بهتر است، درحالی‌که صحیح نیست. تیمی تحقیقاتی به مقایسه تعداد استنادات یک مقاله مشابه در گوگل اسکولار و اسکوپوس پرداختند. یکی از اهداف تشخیص منابعی بود که در موتور جستجوی گوگل هم وجود داشت. تاکنون به این نتیجه رسیده‌اند درصد منابع ارزیابی شده که توسط گوگل اسکولار پذیرفته شده در بین رشته‌ها بسیار متنوع است.

امر مسلم این است که، گوگل اسکولار در حال افزایش میزان پوشش دهی مقالات دانشگاهی است و این باعث شده که اخیراً به این باور برسیم که جزو بزرگ‌ترین موتور جستجوهای دانشگاهی و بزرگ‌ترین پایگاه‌های داده است. در واقع گوگل اسکولار توانسته چشم‌انداز بسیار خوبی از علم را ارائه دهد.

منبع:
این نوشته ترجمه مطلبی با این عنوان است: Just how big is Google Scholar?

مترجم: فاطمه زرمهر
دانشجوی دکتری علم اطلاعات و دانش شناسی دانشگاه اصفهان

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

مشخصات استناددهی به این مقاله

نویسنده(ها): فاطمه زرمهر
عنوان مقاله: گوگل اسکولار چه قدر بزرگ است؟
عنوان مجله: کتابدار ۲.۰ –(عنوان لاتین: i-Kitابdار 2.0)
دوره مجله(Vol): ۳
شماره مجله(Issue): ۱
سال(Year): ۱۳۹۵
شناسه دیجیتال(DOI):
لینک کوتاه: http://lib2mag.ir/7877

lib2mag.ir

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.